

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/77083,80-rocznica-bitwy-pod-Oleszycami-Dachnowem-14-wrzesnia-2019.html>

2019-11-18, 04:28

80. rocznica bitwy pod Oleszycami-Dachnowem - 14 września 2019

BITWA POD OLESZYCAMI
15-16 IX 1939

80. ROCZNICY BITWY POD OLESZYCAMI-DACHNOWEM

Sobota, 14 września 2019 r.
18:00 w siedzibie Szkoły Specjalnej im. Bolesława

18:30 Placik historyczno-widokowy
- pokaz sztuki i ekspozycja chińskich mundurów: Polak, Ukraiński, Niemiec, Francuz, Litwa, Rosjanin, Sowieci
- Sztuka: 1939 r. na. gen. brzo. Józef Gomuła i Lubaczów
- Sztuka i muzyka
- Akustyczny projekt wokalny
12:00 Wskazywanie terenów „Bój pod Dachnowem”

Niedziela, 15 września 2019 r.
11:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
11:45 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
12:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
12:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
13:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
13:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
14:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
14:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
15:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
15:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
16:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
16:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
17:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
17:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
18:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
18:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
19:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
19:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
20:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
20:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
21:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
21:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
22:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
22:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
23:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
23:30 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski
00:00 Wykład na temat walki w Białymostku podczas ułanów i Legionistów polski

Partnerzy:

14 września 2019 r. rozegra się widowisko historyczne „Bój pod Dachnowem”,

organizowane z okazji 80. rocznicy bitwy pod Oleszycami - Dachnowem.

W bitwie pod Oleszycami – Dachnowem w 1939 roku wzięła udział 21 Dywizja Piechoty Górskiej pod dowództwem gen. Józefa Kustronia. Po pierwszych morderczych bojach w obronie kraju przed Niemcami, otrzymała ona rozkaz marszu na wschód dla obrony Lwowa. 14 września 1939 roku Polscy żołnierze wraz z generałem dotarli do lasów pod Oleszycami. Rozpoczęła się tam bitwa z przeważającymi siłami niemieckimi.

Przygotowania do walki rozpoczęto w okolicach Cewkowa. Przyprawiono konie oficerskie, gen. Józef Kustroń kazał rozdać je kawalerzystom, pozostałe oddał okolicznym chłopom. O godz. 22 wyruszone na węzeł komunikacyjny Oleszyce – Lubaczów- Cieszanów by „przeciąć komunikację działającą od Tomaszowa na Zamość niemieckiej dywizji pancernej, celem pozbawienia jej dowozu materiałów pędnych” .

15 września 1939 r. po całonocnym i wyczerpującym marszu, rozgorzała bitwa. Pod Futorami Niemcy doznali poważnych strat. Szpital wojskowy w szkole w Starym Dzikowie został przepełniony rannymi. Kolejnych rannych Niemców zanoszono do kościoła.

Pod Uszkowcami polscy artylerzyści także zadali bolesne straty Niemcom, niszcząc m.in. wozy amunicyjne i sprzęt przeciwpancerny. Pod Oleszycami i Dachnowem przez cały dzień trwały mordercze walki. 21 Dywizja Piechoty Górskiej z jej dowódcą gen. Józefem Kustroniem prowadziła bój z trzykrotnie silniejszą 45 Dywizją niemiecką. Po tym gdy okazało się niemożliwe przełamanie niemieckiego oporu, gen. Kustroń nakazał oddziałom wycofanie się w kierunku Dzikowa.

16 września 1939 r. o świcie niemiecki pierścień zamknął się ostatecznie wokół dywizji. Nie powiodły się kolejne próby przebicia z okrążenia. Generał Kustroń odrzucił propozycję przedarcia się ze sztabem na zachód i postanowił zostać ze swoimi żołnierzami do końca. Na czele oddziału kpt. Żurka w sile 200 żołnierzy i z grupką około 30 oficerów, gen. Kustroń ruszył w kierunku lasów moszczanickich. W okolicy Koziejówki koło Ułazowa o godz. 14 seria z niemieckiego cekaemu zadała śmiertelne rany gen. Józefowi Kustroniowi.

Ciało generała przewieziono do Ułazowa i złożono na plebanii grecko-katolickiej. Tego samego dnia pochowano przy cerkwi w obecności grupki cywili. Nawet Niemcy oddali hołd gen. Józefowi Kustroniowi – salwą honorową pożegnali polskiego bohatera, a jego order Virtuti Militari wraz z dokumentami przekazali rodzinie.

W 80. rocznicę tych wydarzeń będzie miała miejsce dwudniowa uroczystość upamiętniająca. W sobotę odbędzie się piknik militarny i rozegra się widowisko historyczne „Bój pod Dachnowem”. W niedzielę natomiast odbędą się oficjalne uroczystości.

Program obchodów 80. rocznicy bitwy pod Oleszycami i Dachnowem:

Sobota, 14 września 2019 r. (łąki w pobliżu Gajówki Szczerbwilka koło Dachnowa)
- godz. 15.30 – Piknik historyczno – militarny

- pokazy sprzętu i wyposażenia służb mundurowych: Wojska Polskiego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Jednostki Strzeleckiej 2033 im. gen. bryg. Józefa Kustronia,
- degustacja grochówki wojskowej,
- konkursy z nagrodami.
- godz. 17.00 - Widowisko historyczne „Bój pod Dachnowem”

Niedziela, 15 września

- godz. 11.30 - zbiórka na placu szkolnym w Dachnowie pocztów sztandarowych i zaproszonych gości,
- godz. 11.45 - uformowanie kolumny i przemarsz do kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Dachnowie na mszę św.
- godz. 12.00 - msza św. koncelebrowana przez Kapelana Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej
- godz. 13.00 - przemarsz na miejsce uroczystości na placu szkolnym
- godz. 13.10 - wciągnięcie flagi państwowej na maszt
- odegranie hymnu
- przedstawienie krótkiego rysu historycznego
- złożenie wiązanek pod tablicą upamiętniającą walki
- program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Dachnowie
- wystąpienia okolicznościowe